

Сутність поняття
“перекладацька
трансформація”

- Термін «трансформація» в перекладознавстві слід розглядати в широкому та вузькому сенсах. В широкому сенсі – це сам процес перекладу. В вузькому сенсі під терміном „перекладацька трансформація” в сучасному перекладознавстві розглядаються певні перетворення, технічні способи та прийоми, за допомогою яких здійснюється перехід від одиниць МО до одиниць МП.

- У процесі перекладу часто стає неможливим використати буквальний словарний відповідник, і перекладач вдається до перетворення внутрішньої форми слова чи словосполучення або ж його повної заміни, тобто до перекладацької трансформації.
- Перекладацькі трансформації являють собою особливий вид перефразування - міжмовне, яке має суттєві відмінності від трансформацій в рамках однієї мови. «Коли ми говоримо про одномовні трансформації, то ми маємо на увазі фрази, які відрізняються одна від одної за граматичною структурою, мають (практично) один і той же зміст і здатні виконувати в даному контексті одну і ту ж комунікативну функцію. Як відомо, процес перекладу не є простою заміною одиниць однієї мови одиницями іншої мови. Навпаки, це складний процес, що включає ряд труднощів, які необхідно долати перекладачеві. Одним із прийомів, які допомагають перекладачеві, є трансформації. Перекладацькі трансформації (заміни) відбуваються з причини неповної спільності або відмінності німецької та української мов.

- Уточнюючи зміст, вкладений в поняття "перекладацька трансформація", слід зазначити, що існують визначення, запропоновані Л.С. Бархударовим, Р.К. Міньяр - Белоручевим, Я.І. Рецкером, А. Д. Швейцером, В. Є. Щетинкиним, Л. К. Латишевим, В. Н. Комісаровим, В. Г. Гаком та іншими. Різні вчені по-різному визначали перекладацькі трансформації. Так, наприклад, Р. К. Міньяр - Белоручев дав таке визначення: "Трансформація - основа більшості прийомів перекладу. Полягає у зміні формальних (лексичні чи граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі".

- Я. І. Рецкер ж визначає трансформації як "прийоми логічного мислення, за допомогою яких ми розкриваємо значення іншомовного слова в контексті і знаходимо йому український відповідник."
- Швейцер А. Д.: «Перекладацькі трансформації - це міжмовні операції перевираження сенсу».
- Архипов А. Ф. під перекладацькими трансформаціями розумів «технічні прийоми перекладу, що складаються з заміни регулярних відповідностей нерегулярними», а також «самі мовні вирази, одержувані в результаті застосування таких прийомів».
- Латишев Л. К. , беручи до уваги два критерії адекватного перекладу - рівноцінність регулятивного впливу вихідного і переказного текстів, і їх семантико - структурну подібність, - описує перекладацькі трансформації, як «відступ від структурного і семантичного паралелізму між вихідним і перекладеним текстом на користь їх рівноцінності в плані впливу ».

- Однак основоположним прийнято вважати визначення Л.С.Бархударова, оскільки воно найбільш точно відображає сутність питання.
- Л. С. Бархударов виходить з того, що «перекладацькі трансформації - це ті багаточисельні і якісно різноманітні перетворення, які здійснюються для досягнення перекладацької еквівалентності («адекватності») перекладу всупереч розбіжностям у формальних і семантичних системах двох мов »
- У цілому, виходячи з визначень, робимо висновок, що перекладацькі трансформації - це міжмовні перетворення, перебудова елементів вихідного тексту, операції перевираження сенсу або перефразування з метою досягнення перекладацького еквівалента .

Дякую за увагу!